

ergotherapie
nederland

Ergotherapie – wat levert het op?

Meerwaarde ergotherapie

Ergotherapie maakt het verschil

Vroegsignalering, samenwerking en reablement zorgen ervoor dat kwetsbare ouderen én hun naasten eigen regie behouden en minder zorg nodig hebben.

Investeren in ergotherapie loont: minder zorg nu, minder kosten later.

Meerwaarde ergotherapie

- Ouderen
- Valpreventie
- Reablement
- En meer..

(Kwetsbare) ouderen

Ergotherapeut is vaak al vroeg betrokken – heeft oudere al in beeld → Ook bij dreigende kwetsbaarheid!

- Ergotherapeut komt achter de deur
 - Ergotherapeut behandelt in eigen woonomgeving – dichtbij cliënt
 - Heeft nauw contact met andere zorgverleners en sociaal domein – kan snel schakelen.
 - Ergotherapeut brengt kwetsbaarheid in kaart en legt verbinding met (benodigde) zorgen hulpmiddelen.
- Meer zelfredzaamheid en langer (zelfstandig) thuis

Kwetsbare ouderen

Toegevoegde waarde ergotherapeut:

Deze infographic is gebaseerd op de stappen uit de integrale handreiking Kwetsbare Ouderen Thuis (Vilans):

De (kwetsbare) oudere

COPM gezamenlijk afnemen

om de hulpvraag van de cliënt te verhelderen.
Leidt sneller tot **Passende zorg**

1

(vroeg)signalering kwetsbaarheid

- Ergotherapie = behandeling in woonomgeving (ergotherapeut komt 'achter de deur')
- Ook wanneer kwetsbaarheid dreigt, is ergotherapeut vaak al betrokken (= vroegsignalering)
- Signaleren kwetsbaarheid = Zie richtlijn

Bekijk ook de animatie

2

In gesprek met mantelzorger

- EDOMAH → Richt zich op oudere én mantelzorger(s). Elke euro besteed aan ergotherapie voor thuiswonende patiënten met dementie bespaart 11 euro elders.
- Ergotherapie: hulpvraag van kwetsbare oudere én naaste gericht op het uit kunnen voeren van dagelijkse activiteiten en eigen regie → minder zorg nodig.

Bekijk ook: toolkit Mantelzorg voor paramedici

3

In kaart brengen kwetsbaarheid

- Bekijk PRKO: Richtlijn: In kaart brengen van relevante factoren voor kwetsbaarheid.

Paramedische Richtlijn Kwetsbare Oudere

4

Bespreking bevindingen brede domeinanalyse met direct betrokken professionals.

- REABLEMENT: Ergotherapeut sleutelrol in opzetten samenwerking volgens reablement principes. Samen met wijkverpleging en andere professionals.

Ergotherapeut heeft spelfunctie

5

Breed Multidisciplinair Overleg (MDO)

- Reablement principes als uitgangspunt.
- Gezamenlijk passende doelen en plan van aanpak opstellen met focus op eigen regie, participatie en kwaliteit van leven.

Samen werken aan wat voor de oudere ertoe doet

Ergotherapie maakt het verschil

Vroegsignalering, samenwerking en reablement zorgen ervoor dat kwetsbare ouderen én hun naasten eigen regie behouden en minder zorg nodig hebben.

Investeren in ergotherapie

loont: minder zorg nu, minder kosten later.

Klik op de afbeelding voor een download

Kwetsbare ouderen besparingspotentieel

Ergotherapeut richt zich op cliënt én mantelzorger. Gericht op langer zelfstandig thuis wonen en voorkomen overbelasting mantelzorger

- Dementie → EDOMAH <https://www.edomah.nl/>:
 - Ergotherapie bij dementie (Edomah) kan zorgen voor afname van zorgkosten, met name voor thuiszorg en opnames (zowel ziekenhuiszorg als Wlz).
 - Jaarlijkse besparingspotentieel: 7 miljoen (en een eenmalig potentieel tussen de 14 en 20 miljoen voor bestaande patiënten). Bron: Rapport Equalis

! Knelpunt: tekort aan eerstelijns ergotherapie capaciteit én vergoeding indirecte tijd schiet tekort bij complexe problematiek

Kwetsbare ouderen besparingspotentieel

- Parkinson

Door de inzet van ergotherapie bij mensen met Parkinson kunnen dagelijkse activiteiten beter worden uitgevoerd. Cliënt kan langer thuis blijven wonen. Ook de kwaliteit van leven van de mantelzorger neemt toe.

- Kosten verbonden aan opnames dalen door ergotherapie-interventie.
- Jaarlijkse besparingspotentieel: De interventie kan een besparing van 4 ton opleveren en eenmalig tussen 8 ton en 4 mln als alle huidige mensen met Parkinson ergotherapie krijgen.

Reablement

- Kwetsbare ouderen thuis

- Reablement – Langer Actief Thuis (LAT) van Mijzo worden gekenmerkt als oplossingen om ouderen langer zelfstandig thuis te laten wonen.
 - Sinds de uitrol van deze interventie blijkt zorg afgeschaald* kan worden.
 - Ergotherapeut: Gezamenlijke intake - COPM (Canadese Occupational Performance Measure) Zorgvraag van de cliënt sneller en gericht helder.
 - Sneller en gericht zorg of ondersteuning bieden en waar nodig door verwijzen.
 - Afgestemd op de behoefte van de cliënt! (Passende zorg)
-
- ***Ergotherapeut “Bij reablement gaat het om een gezamenlijke aanpak. Wat is er écht nodig om iemand zo lang mogelijk actief en zelfstandig te houden? Ik kan daar heel concreet bij helpen”***

Zorg afschalen dankzij reablement

RESULTATEN LAT (Langer Actief Thuis) :

- *Ouderen ervaren zelfredzaamheid en krijgen zelfvertrouwen terug.*
- *Ouderen zijn blij dat ze weer zelfstandig zijn.*
- *Er is een daling van ingezette zorgtijd van 74%*

Susan (wijkverpleegkundige)

“Ik leer ik veel van de ergotherapeut. Soms heel praktische dingen, bijvoorbeeld de inzet van een hulpmiddel waarvan ik het bestaan niet wist. Maar ook bij creëren van een mindset bij de cliënt: wat wil iemand zelf nog kunnen? Dan gaan we kijken hoe we dat samen kunnen regelen.”

Valpreventie - binnenshuis

- Binnenshuis

Binnenshuis: De ergotherapeut kijkt naar de dagelijkse bezigheden, de woning en het gebruik van hulpmiddelen. Besparingspotentieel: ergotherapeut kan vallen voorkomen en voorkomt daarmee duurdere en/ of zwaardere zorg

👉 Ergotherapeut kijkt in huis naar gevaarlijke plekken of situaties (losse kleden, slechte verlichting of ontbrekende beugels) Geeft advies om dit veiliger te maken.

👉 Ergotherapeut kiest passende hulpmiddelen, zoals douchestoel of goed antislipmateriaal.

👉 Ergotherapeut leert veilig opstaan uit bed, de trap op lopen of douchen → dagelijkse handelingen zo veilig en zo zelfstandig mogelijk (minder thuiszorg nodig).

👉 De ergotherapeut maakt bewuster van valrisico's en reikt tips aan om dit te voorkomen.

Valpreventie – Zeker blijven lopen

• Buitenshuis

Jaarlijks belanden ruim 20.000 voetgangers op de Spoedeisende Hulp na een enkelvoudig ongeval buitenshuis, vaak veroorzaakt door struikelen of uitglijden.

- Vooral ouderen lopen hierbij ernstig letsel op.
- Zeker blijven lopen (ZBL) is een (ergotherapie) valpreventieve interventie voor voetgangers buitenshuis.
- De training richt zich specifiek op het voorkomen van enkelvoudige voetgangersongevallen bij ouderen in de buitenruimte.
- Waardevolle aanvulling op bestaande valpreventieprogramma's gericht op preventie van valongevallen in en om huis.
- Zeker Blijven Lopen wordt opgenomen als erkende interventie in Loket gezond leven:
[Leefstijlinterventies zoeken | Loketgezondleven.nl](https://loketgezondleven.nl)

Valpreventie taakverschuiving dankzij ergotherapie

Kan valanalyse of valrisico beoordeling uit handen nemen:

- Ergotherapeut kan (huis)artsen ontlasten door (delen van) de Valrisicobeoordeling uit handen te nemen = Taakverschuiving met substitutiepotentieel.
- Er zijn voorbeelden dat ergotherapeut Valrisicobeoordeling volledig uitvoert onder verlengde arm constructie met huisarts: [Zie voorbeeld](#)

In Balans-training

NB. Ergotherapeuten kunnen nu ook InBalans training geven en geven dan ook ergotherapeutische tips en adviezen (twee in één).

En meer..

Besparingspotentieel Ergotherapie bij Spierziekten

Ergotherapie bij spierziekten (Energiek) Veel patiënten met een spierziekte kampen met ernstige vermoeidheidsklachten.

- Energiek is een multidisciplinair groepsprogramma gericht op zelfmanagement.
- Door het programma nemen kosten van consulten bij de medisch specialist, paramedische kosten en overige zorgkosten (o.a. thuiszorg) af.
- Vanuit hybride setting aangeboden? (= intake in de tweedelijns en programma in de eerstelijns): jaarlijks besparingspotentieel van 4 ton en een eenmalig potentieel tussen 23 en 44 mln voor de huidige patiënten.

Ergotherapie maakt meedoen mogelijk